

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej na Maturze 2015

PISEMNY EGZAMIN MATURALNY – POZIOM PODSTAWOWY

Ile jest czasu na poszczególne części egzaminu?

Pisemny egzamin maturalny na poziomie podstawowym trwa 120 minut i obejmuje:

- rozumienie ze słuchu (ok. 20 min),
- rozumienie tekstów pisanych, czyli tzw. czytanie ze zrozumieniem,
- znajomość środków językowych,
- wypowiedź pisemną.

Na trzy ostatnie części jest przewidziany pozostały czas, czyli ok. 100 minut.

Jakiego rodzaju zadania mogą pojawić się w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu i rozumienie tekstów pisanych?

W obu tych częściach uczeń rozwiązuje po 3–4 zadania zamknięte (prawda/fałsz, wielokrotny wybór, dobieranie). W przypadku rozumienia ze słuchu nagrania wszystkich zadań są odtwarzane dwukrotnie. Za każdą poprawną odpowiedź uczeń otrzymuje 1 punkt.

Jakiego rodzaju zadania mogą pojawić się w wypowiedzi pisemnej?

Wymagane jest napisanie jednego tekstu (bez możliwości wyboru) zgodnie ze wskazówkami zawartymi w poleceniu w języku polskim. Jest to tekst użytkowy, np. list, e-mail, wiadomość z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii. W treści zadania są podane cztery elementy, do których trzeba się odnieść i je rozwinąć. Wypowiedź powinna zmieścić się w przedziale 80–130 słów.

Jakie kryteria są brane pod uwagę przy ocenianiu wypowiedzi pisemnej?

Są to cztery podstawowe kryteria: treść, spójność i logika, zakres środków językowych oraz poprawność środków językowych. Można uzyskać maksymalnie 10 punktów.

Szczegółowo punkty wlicza się według następujących zasad:

Treść (maksymalnie 4 punkty)

Ważne jest, żeby odnieść się do wszystkich czterech elementów, a następnie wszystkie te elementy **rozwinąć** w stopniu zadowalającym. Przez odniesienie się do danego elementu rozumiemy uwzględnienie go w pracy w sposób komunikatywny. Rozwinięcie elementu to odniesienie się do niego w sposób szczegółowy. Nieodniesienie się do elementu to brak realizacji danego elementu lub realizacja w sposób niekomunikatywny

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Czyli jeśli na przykład uczeń w swojej pracy odniósł się do wszystkich elementów treści i wszystkie te elementy rozwinął, uzyskał w sumie 4 punkty. Jeśli natomiast odniósł się np. do trzech elementów treści, natomiast tylko dwa elementy rozwinął, uzyskał w sumie 3 punkty za treść.

Spójność i logika (maksymalnie 2 punkty)

2 punkty	Wypowiedź jest w pełni lub w znacznej części spójna i logiczna na poziomie zdań i całego tekstu.
1 punkt	Wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie zdań oraz/lub całego tekstu.
0 punktów	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna.

Zakres środków językowych (maksymalnie 2 punkty)

2 punkty	Zadowalający zakres środków językowych, kilka precyzyjnych sformułowań (słownictwa charakterystycznego dla danego tematu) oprócz środków o wysokim stopniu pospolitości.
1 punkt	Ograniczony zakres środków językowych, głównie środki o wysokim stopniu pospolitości.
0 punktów	Bardzo ograniczony zakres środków językowych, wyłącznie najprostsze środki językowe.

Poprawność środków językowych (maksymalnie 2 punkty)

2 punkty	Brak błędów lub nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację.
1 punkt	Liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację lub bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji.
0 punktów	Liczne błędy często zakłócające komunikację lub bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację.

UWAGA: Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów pod względem każdego kryterium, jeżeli jest całkowicie niezgodna z tematem, niekomunikatywna lub nieczytelna dla odbiorcy.

LIST/E-MAIL PRYWATNY

Jesteś u progu ukończenia nauki w szkole średniej. Napisz do kolegi/koleżanki list/e-mail (80–130 słów), w którym:

- przedstawisz swoje plany na przyszłość,
- uzasadnisz swoją decyzję,
- przedstawisz opinię Twoich rodziców na temat tych planów,
- poprosisz kolegę/koleżankę o przysługę.

Treść

- czy wypowiedź zawiera odniesienia do wszystkich elementów z polecenia? (patrz: numery 1–4)
- czy wszystkie są rozwinięte w zadowalającym stopniu? (patrz: litery A–D)

Poprawność środków językowych

- czy w tekście są błędy gramatyczne, leksykalne lub ortograficzne?
- czy mają wpływ na komunikatywność wypowiedzi?

Hi Mark,

How are you doing? Have you made up your mind about what you want to study?

As for me ^{1A}I'm going to take a gap year just after leaving school. ^{2B}It's always been my dream to spend some time in Spain. ^{2B}I believe it's a great way to pick up the language, meet new people and probably earn some money.

However, ^{3C}my parents aren't very fond of this idea and they'd rather I went straight to uni. ⁴They keep telling me education should be my priority and a gap year is just a waste of time.

^{4D}As far as I remember, you have a few good friends in Madrid. Could you, please, ask them if they could put me up for a day or two when I get to Madrid?

Hope to hear from you soon.

Take care,
XYZ

Zakres środków językowych

- czy tekst zawiera zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, tzn. czy oprócz środków bardzo często używanych występuje kilka bardziej złożonych/zaawansowanych sformułowań? (patrz: wyrażenia podkreślone w tekście)

Spójność i logika

- czy tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom leksykalnym i gramatycznym wewnątrz zdań, między zdaniami i akapitami tekstu? (patrz: zwroty pogrubione w tekście)

Limit słów

- czy liczba słów w tekście mieści się w podanym limicie?

Useful expressions

Rozpoczęcie	How are you doing? / Thanks for you email/letter. Sorry I haven't written for ages but ...
Intencje/plany na przyszłość	I'm going to ... / It's always been my dream. / I am thinking of ...
Wyrażanie swoich opinii i przytaczanie innych	I believe ... / In my view, ... / To my mind, ... / According to X, ... In my opinion, ...
Wyrażanie prośby	Can you ... / Could you, please, ... / I would be grateful if you could ...
Zainteresowania	I'm into ... / I'm fond of ... / I'm keen on ... / I'm crazy about ...
Zakończenie	Hope to hear from you soon. / Tell me what you think.
Zwrot kończący	Take care, / Love, / All the best, / Best wishes, / Best,

BLOG

Postanowiłeś/Postanowiłaś zacząć pisać blog, na którym chcesz dzielić się wrażeniami na temat przeczytanych książek, obejrzanych filmów itp. z osobami o podobnych zainteresowaniach do Twoich. W swoim pierwszym autorskim wpisie:

- przedstaw się i powiedz o swoich zainteresowaniach,
- powiedz, co skłoniło Cię do pisania bloga,
- zapytaj, co czytelnicy sądzą na temat lektur obowiązkowych z języka polskiego,
- wyraż nadzieję, że blog będzie miejscem wymiany myśli i refleksji na temat literatury i że będzie cieszył się popularnością.

Treść

- czy wypowiedź zawiera odniesienia do wszystkich elementów z polecenia? (patrz: numery 1–4)
- czy wszystkie są rozwinięte w zadowalającym stopniu? (patrz: litery A–D)

Poprawność środków językowych

- czy w tekście są błędy gramatyczne, leksykalne lub ortograficzne?
- czy mają wpływ na komunikatywność wypowiedzi?

Who am I?
SAVE
PRINT

NEW ENTRY

Title **Who am I?**

Entry:

My name is XYZ.¹I'm 18 and I'm very much into the arts, literature in particular. ²I can call myself a bit of a bookworm, in fact. Besides, I've always adored reading, ever since I remember.

³Why a blog? Well, just to share my thoughts and to reflect on what I have read. ⁴I'd also like to create an opportunity for art lovers to broaden their experience of modern art. My aim is to bring together like-minded people who are passionate about good books. ⁵Hope this blog will become popular with book lovers and they will visit it regularly. ⁶Hope they'll also be willing to contribute.

⁷Set books we all have to read for Polish classes- a blessing or a curse? ⁸Which ones make a good read? Which were a bit of a letdown?

Eager to know what you think.

POST

Zakres środków językowych

- czy tekst zawiera zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, tzn. czy oprócz środków bardzo często używanych występuje kilka bardziej złożonych/zaawansowanych sformułowań? (patrz: wyrażenia podkreślone w tekście)

Spójność i logika

- czy tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom leksykalnym i gramatycznym wewnątrz zdań, między zdaniami i akapitami tekstu? (patrz: zwroty pogrubione w tekście)

Limit słów

- czy liczba słów w tekście mieści się w podanym limicie?

Useful expressions

Zainteresowania	I'm into ... I'm fond of ... I'm keen on ... I'm crazy about ... I'm a big fan of ... What really appeals to me is ...
Informowanie o decyzjach, postanowieniach	What made me (do) ... What inspired me (to do) ... I've decided (to do) ...
Pytanie o opinię	What do you think about ... What's your attitude to ... Does X appeal to you?
Wyrażanie oczekiwań	I hope ... I expect ... I'd be happy to ...

PISEMNY EGZAMIN MATURALNY – POZIOM ROZSZERZONY

Ile jest czasu na poszczególne części egzaminu?

Egzamin maturalny na poziomie rozszerzonym trwa 150 minut i obejmuje:

- rozumienie ze słuchu (ok. 25 min),
- rozumienie tekstów pisanych,
- znajomość środków językowych,
- wypowiedź pisemną.

Na trzy ostatnie części przewidziany jest pozostały czas, czyli ok. 125 minut.

Jakie formy tekstów mogą się pojawić w wypowiedzi pisemnej?

Wymagane jest napisanie jednego tekstu (do wyboru z dwóch) zgodnie ze wskazówkami zawartymi w poleceniu w języku polskim. Jest to tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka lub artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji. Każdy temat zawiera dwa elementy, które należy omówić w pracy. Wypowiedź pisemna musi zmieścić się w przedziale 200–250 słów.

Jakie kryteria są brane pod uwagę przy ocenianiu wypowiedzi pisemnej?

Są to cztery podstawowe kryteria: zgodność z poleceniem, spójność i logika wypowiedzi, zakres oraz poprawność środków językowych. Można uzyskać maksymalnie 13 punktów.

Szczegółowo punkty wylicza się według następujących zasad:

Zgodność z poleceniem (maksymalnie 5 punktów)

- **5 elementów treści** (wstęp, pierwszy element tematu, drugi element tematu, podsumowanie – każdy z nich właściwy i adekwatny do tematu, brak fragmentów nie na temat lub odbiegających od tematu). Każdy z pięciu elementów oceniany jest w skali 0-2 punktów.
- **4 elementy formy** (elementy charakterystyczne dla rozprawki/artykułu/listu, np.: teza, tytuł, zwroty rozpoczynające i kończące, itp., kompozycja, segmentacja, czyli układ graficzny i uporządkowanie tekstu, długość pracy mieszcząca się w granicach 200–250 słów).

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–7	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–5	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Czyli jeśli na przykład uczeń w swojej pracy uwzględnił wszystkie pięć elementów treści i cztery elementy formy – uzyskał w sumie 5 punktów. Jeśli za elementy treści uzyskał 8 punktów, a za elementy formy 4 punkty – w sumie za zgodność z poleceniem zdobył 3 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi (maksymalnie 2 punkty)

2 punkty	Wypowiedź zawiera najwyżej dwie usterki w spójności oraz/ lub logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 punkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności oraz/ lub logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 punktów	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności oraz/ lub logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Zakres środków językowych (maksymalnie 3 punkty)

3 punkty	Szeroki zakres środków, naturalna, zróżnicowana frazeologia, precyzja użycia.
2 punkty	Zadowalający zakres środków, kilka fragmentów o naturalnej i różnorodnej frazeologii i precyzji środków, w większości struktury o wysokim stopniu pospolitości.
1 punkt	Ograniczony zakres środków, głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 punktów	Bardzo ograniczony zakres środków językowych, wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych (maksymalnie 3 punkty)

Pod uwagę są brane błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne

Poprawność językowa	Poprawność zapisu	
	Nieliczne błędy zapisu	Liczne lub bardzo liczne błędy zapisu
Nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
Liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
Bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

UWAGA: Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów pod względem każdego kryterium, jeżeli jest całkowicie niezgodna z tematem, niekomunikatywna lub nieczytelna dla odbiorcy.

ARTICLE/ARTYKUŁ

Napisz artykuł do internetowej gazетки szkolnej. Opisz w nim miejsce, które odwiedziliście w czasie szkolnej wycieczki, a które szczególnie utkwiło Ci w pamięci, oraz oceń przebieg imprezy.

Zgodność z poleceniem

- elementy treści

1 wstęp – wprowadzenie zgodne z tematem, ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. pytanie, cytaty

2 pierwszy element tematu

3 drugi element tematu

4 wieloaspektowa, pogłębiona realizacja punktów 2, 3 (przykłady, szczegółowe omówienie)

5 podsumowanie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi

6 brak fragmentów odbiegających od tematu

Spójność i logika

- jasne powiązania leksykalne i gramatyczne wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu (patrz: **zwroty pogrubione w tekście**)
- klarowność wypowiedzi – wnioski wynikają logicznie z przesłanek

A trip with a difference

^{1, B-1}Tired of the day-to-day school routine? Willing to take your mind off your classes, tests and homework? Eager to have fun with your classmates? A school trip might be an option. Anyway, this is what our class did a couple of weeks ago.

^{2, B-2}We were keen to see some of the sights and have a good rest so we decided on a small village in the mountains. The place has a lot to offer. You can go trekking there and visit some of the region's architectural marvels.

^{2, B-2}What made a great impression on me was the 19th century small, wooden chapel. Set on a mountain slope and built on a stone foundation, the chapel astonished me with its elegance and simplicity of form. The most outstanding feature about the chapel is the intricately ornamented altarpiece. The stained-glass windows let the daylight in, which added to the beauty of the place.

^{3, B-3}We were really lucky. It was quite warm and sunny so we spent every day outdoors – and the views were absolutely stunning! In high season the place is really busy and crowded with tourists. However, in late September it becomes a peaceful and tranquil spot – it was a perfect choice. We also had some time to get to know each other better and we turned out to be a close-knit group. And, last but not least, we expanded our knowledge of the region.

^{4, B-4}Why wait, then? Talk to your mates, ask your teacher for help, and set off as soon as possible!

Zakres środków językowych

- szeroki zakres środków językowych (patrz: **zwroty podkreślone w tekście**)
- liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (patrz: **zwroty podkreślone w tekście**)

Zgodność z poleceniem

- elementy formy
- wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący
- kompozycja – widoczny zamysł kompozycyjny, proporcje wstępu (B-1), rozwinięcia (B-2, B-3) i zakończenia (B-4)
- segmentacja – tekst jest uporządkowany, konsekwentny podział na akapity (B-1, B-2, B-3)
- długość pracy: 200–250 słów

Useful expressions

Położenie opisywanego miejsca	To be set in/on ... To be located in ... To be perched on ... To sprawl out ...
Przymiotniki o zabarwieniu pozytywnym	Views / buildings / places: absolutely stunning, outstanding, magnificent, spectacular, breathtaking, impressive, etc. Nature / landscape: tranquil, unspoilt, picturesque, intact, etc.
Przymiotniki o zabarwieniu negatywnym	Buildings / places: neglected, dull, depressing, run-down, disappointing, miserable, etc. Nature / landscape: bleak, miserable, inhospitable, etc.
Opisywanie wrażeń	To make a good / bad impression on ... To be delighted / disappointed with ... What strikes (struck) me about ... is (was) ... The most impressive / disappointing / shocking thing about ... is ... What makes (made) the strongest impression on me is (was) ...

FOR AND AGAINST ESSAY/ROZPRAWKA ZA I PRZECIWI

W dzisiejszych czasach coraz więcej młodych ludzi podejmuje studia na dwóch kierunkach jednocześnie. Przedstaw wady i zalety tego rozwiązania.

Zgodność z poleceniem

- elementy treści

1 wstęp – właściwe i zgodne z tematem rozpoczęcie wypowiedzi, teza zgodna z tematem i treścią wypowiedzi

2 pierwszy element tematu

3 drugi element tematu
wieloaspektowa, pogłębiona realizacja punktów 2, 3 (przykłady, szczegółowe omówienie)

4 podsumowanie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi

5 brak fragmentów odbiegających od tematu

^{1, B-1}Nowadays more and more young people are deciding to do two university courses at the same time. Undoubtedly, this trend has numerous advantages but there are also some drawbacks involved.

^{2, B-2}First of all, by doing two courses at the same time young people can expand their horizons and improve their professional qualifications. As a result, they have better employment prospects and become more competitive on the job market. Another positive aspect is the fact that they have an opportunity to meet a lot of interesting and open-minded people. In this way, they can establish new and valuable relationships and develop as an individual.

^{3, B-3}On the other hand, doing two university courses simultaneously can be very demanding and time consuming. Therefore, students might find it difficult to meet deadlines and generally perform up to the required standard. Their knowledge is likely to be superficial. What is more, the decision to do two courses involves paying high tuition fees and is usually a strain on the student's family budget. It needs to be stressed that in many cases it is usually the parents who have to cover the fees.

^{4, B-4}To conclude, doing two university courses at the same time has both a positive and negative impact on students. It may broaden their minds and improve their job prospects but at the same time it can lead to fatigue and financial difficulties. In my view, doing two courses at the same time makes sense only if the decision what to study has been well thought out in advance.

Zakres środków językowych

- szeroki zakres środków językowych (patrz: zwroty podkreślone w tekście)
- liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (patrz: zwroty podkreślone w tekście)

Zgodność z poleceniem

- elementy formy

A wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący

B kompozycja – widoczny zamysł kompozycyjny, proporcje wstępu (B-1), rozwinięcia (B-2, B-3) i zakończenia (B-4)

C segmentacja – tekst jest uporządkowany, konsekwentny podział na akapity (B-1, B-2, B-3)

długość pracy: 200–250 słów

Spójność i logika

- jasne powiązania leksykalne i gramatyczne wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu (patrz: zwroty pogrubione w tekście)
- klarowność wypowiedzi – czyli wnioski wynikają logicznie z przesłanek

Useful expressions

Wprowadzanie kolejnych argumentów	To start with, ... First of all, ... In the first place, ... Moreover, ... Besides, ... Another positive / negative aspect of ...
Wprowadzanie kontrargumentów	On the other hand, ... Contrary to ... In spite of ... (something, the fact that ...)
Wyrażanie przyczyny	Due to / owing to ... (something, the fact that ...)
Wyrażanie skutku	As a result, ... Consequently, ... Therefore, leads to ...
Zwroty podkreślające wagę argumentów	It needs to be stressed that ... There is no doubt that ... Undoubtedly, ... Please, note that ...

LIST FORMALNY (1): LETTER OF ENQUIRY/LIST Z PROŚBĄ O INFORMACJĘ

Na stronie internetowej znalazłeś/znalazłaś ogłoszenie dotyczące wakacyjnych kursów językowych w Wielkiej Brytanii. Informacje podane w ogłoszeniu są bardzo ogólne, zaś liczba miejsc przypadająca na uczestników z Polski ograniczona. Napisz list z prośbą o podanie interesujących Cię szczegółów oraz z wyjaśnieniem, dlaczego chciałbyś/chciałabyś uczestniczyć w kursie. (200–250 słów)

Zgodność z poleceniem

- elementy treści
- 1 właściwe i zgodne z tematem rozpoczęcie wypowiedzi – wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi, wskazujący na cel listu
- 2 pierwszy element listu
- 3 drugi element listu
 - wieloaspektowa, pogłębiona realizacja punktów 2, 3
- 4 zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi
- 5 brak fragmentów odbiegających od tematu

A Dear Sir or Madam,

^{1, B-1} I am writing to inquire about the advertisement for summer language courses in the UK. I saw it online this month and I would be grateful if you could send me more details.

^{2, B-2} Firstly, I would like to know when exactly the course starts and how many classes a day you offer. I intend to spend afternoons sightseeing so I wonder whether it would be possible to attend morning classes only.

^{2, B-2} I would also appreciate more information about the size of groups. As I need to improve my fluency in English I would be happy to learn in a group with up to six people. Since I need to work on a few specific areas of my English I might also be interested in a one-to-one tuition. Do you offer such instruction?

^{2, B-2} Could you also let me know whether you could accommodate me with a host family. This would give me an opportunity to practise English outside the classroom and to improve my knowledge of British culture.

^{2, B-2} Finally, you give a price list only for 'standard' courses and 'standard' accommodation. What is the price of a one-to-one tuition and accommodation with a host family?

^{3, B-3} As I am planning to study in the UK, I should improve my command of English in the first place. Therefore, I believe attending this course would help me become a confident and fluent speaker of English.

^{4, B-4} I look forward to your reply. Thank you in advance.

A Yours faithfully,

Zakres środków językowych

- szeroki zakres środków językowych (podkreślone w tekście)
- liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (patrz: zwroty podkreślone w tekście)

Spójność i logika

- jasne powiązania leksykalne i gramatyczne wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu (patrz: **zwroty pogrubione w tekście**)
- klarowność wypowiedzi – wnioski wynikają logicznie z przesłanek

Zgodność z poleceniem

- elementy formy
- A wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący
- B kompozycja – widoczny zamysł kompozycyjny, proporcje wstępu (B-1), rozwinięcia (B-2, B-3), zakończenia (B-4)
- C segmentacja – tekst jest uporządkowany, konsekwentny podział na akapity (B-1, B-2, B-3)

Useful expressions

Cel listu	I am writing to ask / inquire about ...
Zwrotu wprowadzające pytanie o informacje	Could you let me know if / whether ... I would be grateful if you could / would ... I wonder if / whether ... I would also like some information about ...
Zakończenie	Thank you in advance for your help

LIST FORMALNY (2): LETTER OF APPLICATION/LIST MOTYWACYJNY

Na stronie internetowej magazynu dla młodzieży znalazłeś/znalazłaś ogłoszenie o pracy dla pomocnika ratownika na letnim obozie dla dzieci w Wielkiej Brytanii. Postanowiłeś/Postanowiłaś ubiegać się o tę posadę. Napisz list/e-mail, w którym przedstawisz swoją kandydaturę oraz uzasadnisz, dlaczego Twoja osoba byłaby odpowiednia na to stanowisko.

Zgodność z poleceniem

- elementy treści
- właściwe i zgodne z tematem rozpoczęcie wypowiedzi – wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi, wskazujący na cel listu
- pierwszy element listu
- drugi element listu

wieloaspektowa, pogłębiona realizacja punktów 2, 3

- zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi
- brak fragmentów odbiegających od tematu

^Dear Sir or Madam,

^{1, B-1} I am writing to apply for the position of lifeguard assistant at a summer camp in the UK which I saw advertised online this month.

^{2, B-2} I am an 18-year-old secondary school student and I am due to take my final exams next May. Since I intend to study in the UK, I am very keen to spend some time in an English-speaking country.

^{3, B-2} As a member of my school swimming team I am a competent and committed swimmer. I also hold an international scuba diving certificate and last year I completed a first aid course organised by the Red Cross. Moreover, for the last six months I have been working part-time as a lifeguard assistant at a local indoor swimming pool, which I have enjoyed a lot.

^{3, B-3} I believe that I would be an ideal candidate for the position because I am generally considered to be a responsible and reliable person. I have been elected School President two times successively, which shows I can take on and fulfil new responsibilities effectively. I am also noted for my good interpersonal skills, which is indispensable while working in a team. Moreover, I have a good command of English and can also communicate in French.

^{4, B-4} I would be happy to supply you with further details concerning my qualifications and experience.

⁴ I look forward to hearing from you.

^Yours faithfully,
XYZ

Zakres środków językowych

- szeroki zakres środków językowych (patrz: zwroty podkreślone w tekście)
- liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (patrz: zwroty podkreślone w tekście)

Spójność i logika

- jasne powiązania leksykalne i gramatyczne wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu (patrz: zwroty sw tekście)
- klarowność wypowiedzi – wnioski wynikają logicznie z przesłanek

Zgodność z poleceniem

- elementy formy
- wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący
- kompozycja – widoczny zamysł kompozycyjny, proporcje wstępu (B-1), rozwinięcia (B-2, B-3), zakończenia (B-4)
- segmentacja – tekst jest uporządkowany, konsekwentny podział na akapity (B-1, B-2, B-3)

Useful expressions

Zwroty rozpoczynające i kończące	Dear Sir or Madam-Yours faithfully, Dear Mr X/Dear Mrs X-Yours sincerely,
Cel listu	I am writing to apply for the job/position of ...which I saw advertised in ... I would like to apply for a place on ... course organised/run by ...
Kwalifikacje i doświadczenie	I have completed a ... course in ... I have/hold/was awarded a ... certificate/diploma in ... At present I am studying/training to become a ... Currently, I am working as .../For the past few years I have been employed (part-time) as a ...
Cechy osobowości	I believe I would be a/n suitable/ideal candidate for the position. I believe I have the necessary qualities the position/job requires.
Zakończenie	• I would be ready to supply you with more details/to attend an interview at any time. • I hope you will consider my application. • I look forward to hearing from you/to your reply.

LIST FORMALNY (3): LETTER TO THE EDITOR/LIST DO REDAKCJI

Właśnie przeczytałeś/przeczytałaś artykuł, którego autor krytykuje podejmowanie przez uczniów dorywczej pracy w czasie roku szkolnego. Napisz list do redakcji, w którym ustosunkujesz się do argumentów przedstawionych w artykule oraz zasugerujesz, w jaki sposób można uniknąć potencjalnych kłopotów, takich jak np. niskie wynagrodzenie czy zaniedbywanie obowiązków szkolnych.

Zgodność z poleceniem

- elementy treści

1 właściwe i zgodne z tematem rozpoczęcie wypowiedzi – wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi, wskazujący na cel listu

2 pierwszy element listu

3 drugi element listu

wieloaspektowa, pogłębiona realizacja punktów 2, 3

4 zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi

5 brak fragmentów odbiegających od tematu

^ADear Editor,

^{1,B-1}I am writing with regard to the article about high school students working part time during the school year. I am such a student myself and would like to comment on several points the author makes.

^{2,B-2}First of all, the author claims that students working part time find it difficult to combine work and study and, as a result, fall behind with their schoolwork. In my opinion, working part time during the school year helps students to get better organised and improves their motivation.

^{2,B-2}Another point the author makes is that taking on part-time jobs during the school year is just a passing trend and that students simply want to impress their peers. Please, note that by working part time students earn some money. In this way they can cover their needs and learn how to manage their income responsibly.

^{3,B-3}Finally, according to the author, high school students who take up a part-time job are not treated seriously by employers and tend to be underpaid. In my view, this might be the case with anyone, also adults.

^{3,B-3}To avoid such situations, it is important to discuss the terms of employment and to be aware of the employee's rights before signing a contract. Parents could also establish clear rules for their children, eg. what types of job they can have and how many hours a day they may work.

^{4,B-4}I hope you will publish my letter so that readers can become familiar with a high school student's view on the subject.

^AYours faithfully,

Zakres środków językowych

- szeroki zakres środków językowych (patrz: zwroty podkreślone w tekście)
- liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (patrz: zwroty podkreślone w tekście)

Zgodność z poleceniem

- elementy formy

A wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący

B kompozycja – widoczny zamysł kompozycyjny, proporcje wstępu (B-1), rozwinięcia (B-2, B-3), zakończenia (B-4)

C segmentacja – tekst jest uporządkowany, konsekwentny podział na akapity (B-1, B-2, B-3)

długość pracy: 200–250 słów

Spójność i logika

- jasne powiązania leksykalne i gramatyczne wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu (patrz: zwroty pogrubione w tekście)
- klarowność wypowiedzi – wnioski wynikają logicznie z przesłanek

Useful expressions

Zwrot rozpoczynający i kończący	Dear Editor, Yours faithfully,
Cel listu	I am writing regarding ... I am writing with regard to ... I am writing to draw your attention to ... I am writing to comment on ...
Przytaczanie czyjegoś stanowiska	The author claims/says/believes/argues that ... In the author's opinion/view ... According to the author, ... Another point the author makes is ...

Useful expressions

Wyrażanie własnego stanowiska	In my opinion/view, ... To my mind, ... It seems to me that ... I am convinced that ... It is my firm belief that ...
Wyrażanie zależności przyczynowo-skutkowych	Thanks to, owing to, due to, ... In this way, as a result, therefore, consequently, ...
Zakończenie	I hope/expect you will ..., I would be grateful if you could ...